

25 oktober 2021 – Verleden week waren de coalitiegesprekken tussen de Duitse sociaaldemocraten (SPD), liberalen (FDP) en Grünen al zo ver gevorderd dat ze een [werkdocument](#) bekendmaakten (ook [in het Engels](#) beschikbaar) waarin de krijtlijnen van een regeringsakkoord worden uitgestippeld voor een *Ampel Koalition* ('verkeerslichtcoalitie', naar de kleuren van de drie partijen).

Wat sommigen voorspeld hadden, lijkt door het coalitiedocument bevestigd te worden: de kleinste coalitiepartner, de FDP met 11,5% der stemmen, slaagt erin om een sterke liberale stempel te drukken op het toekomstig beleid. [Die Zeit](#) wist het meteen: het coalitiedocument toont de handtekening van de liberalen.

Patrick Schreiner keek in [Blickpunkt WiSo](#) met zijn vakbondsoog naar de denkpistes van rood-groen-oranje en ziet er, soms achter contradictorische formuleringen, een aantal verslechtingen voor werknemers. Zo wordt het systeem van de *minijobs* onder het mom van 'verbetering' in feite uitgebreid. De minijobs werden in 2003 door een SPD-Grüne coalitie onder Schröder ingevoerd in het kader van de 'Hartz-hervormingen'; mini-banen van enkele uren per maand werden voor werkgevers aantrekkelijk gemaakt door ze grotendeels vrij te stellen van sociale bijdragen (met als gevolg dat de minijobber ook geen pensioen- en werklozenrechten opbouwt.) Maar omdat het inkomen van een job niet méér dan 450 € per maand mag bedragen om als mini-job erkend te worden, dreigde de verhoging van het minimum-uurloon de erkenning van wat voor minijob doorgaat te bemoeilijken, niet bepaald wat werkgevers wensen. Het coalitiedocument heeft het er dus over om de grens van 450€ op te trekken naar 520€. De kiesbelofte van de SPD om het minimum uurloon te verhogen naar 12 € (ook al geen buitenissigheid voor de sterkste economie van de EU) krijgt dus meteen een wrange bijklank. Sociaaldemocraten en Groenen voerden de minijobs in, en die zijn er niet om vlug afgeschaft te worden...

Wel is er sprake om de Hartz IV-uitkering te vervangen door 'Bürgergeld', een soort basisinkomen waarvan gesteld wordt dat het de betrokkenen in hun waarde zou laten (wetend dus dat Hartz IV stigmatiserend werkt.) Over bedragen heeft men het niet, maar misschien kan men een idee krijgen aan de hand van een [driejarig "experiment"](#) dat loopt in Berlijn, waarbij het Hartz IV geld vervangen wordt door een onvoorwaardelijke uitkering. Maar deze bedraagt... 416€ per maand.

Een andere liberaal succes is dat de 'Schuldenbremse', de wettelijk verankerde bepaling dat budgettaire tekorten praktisch nul moeten zijn, overeind blijft. De FDP is inderdaad een partij die het liberale dogma van de minimale staat zeer ernstig neemt. De Grünen hadden tijdens hun verkiezingscampagne gesuggereerd dat de regeling moest versoepeld worden, maar dat waren vele bruggen te ver voor de FDP. Als hun voorzitter Lindner minister van financiën wordt (wat tot de mogelijkheden behoort) zal de EU zich kunnen verheugen in een waardige opvolger van de budgettaire havik Schäuble!

De pensioenleeftijd (67 jaar) wordt niet verhoogd, hoera hoera! En men staat achter het behoud van het gegarandeerd niveau van de pensioenuitkeringen. Maar deze bedragen maar 48% van het inkomen vóór pensionering, waardoor Duitsland zich, net als België, situeert in de staart van het Europese peloton (in Italië, Spanje en Frankrijk bedraagt dit tussen de 60 en 70%.)

Wat fiscaliteit betreft is het vanzelfsprekend dat met een bondgenoot als de FDP er geen nieuwe belastingen aangekondigd worden (op vennootschappen bijvoorbeeld), terwijl de verlaging ervan niet uitgesloten wordt.

In een [artikel in de Duitse uitgave van Jacobin](#) noemt Lukas Scholle, economisch medewerker van Die Linke in de Bundestag, de voorgenomen financiële politiek van de verkeerslichtcoalitie 'vaag tot neoliberal'. "Nu krijgt men wat er te verwachten was van een dergelijke coalitie: een beetje sociaals, een beetje klimaatmaatregelen, maar er zijn geen antwoorden op de grote uitdagingen van deze tijd. " Zijn eindconclusie lijkt me echter minder overtuigend: waren SPD en Grünen niet met de FDP, maar met Die Linke in zee gegaan, zouden dergelijke maatregelen geen deel uitgemaakt hebben van de coalitieovereenkomst. Die Linke zou net verdedigd hebben wat de FDP blokkeert, meent Scholle. De vraag is echter hoe Die Linke haar progressieve koers zou doorgedrukt hebben als de kleinste partner in een coalitie met twee partijen die het blijkbaar zo vlotjes eens worden over een 'vaag tot neoliberal' programma. (hm)

Hits: 38

Dit delen:

[Facebook](#)

[Twitter](#)